

**POEZIE SIMBOLISTĂ
ROMÂNEASCĂ**

A N T O L O G I E

*Prefață, selecția textelor și
bibliografie selectivă:*
Luminița Bușcaneanu

CUPRINS

Prefată	5
Alexandru Macedonski	13
Ștefan Petică	20
Dimitrie Anghel	28
George Bacovia	35
Ion Minulescu	42
Demostene Botez	54
Alice Călugăru	58
Mihail Celarianu	60
Mihail Cruceanu	62
Nicolae Davidescu	63
Traian Demetrescu	65
Gabriel Donna	67
Elena Farago	68
Barbu Fundoianu	71
Alexandru Gherghel	72
Dumitru Iacobescu	73
Emil Isac	76
D. Karnabatt	77
Claudia Millian	78
Alfred Moșoiu	80
Barbu Nemțeanu	81
Alexandru Ōbedenaru	84
Gh. Orleanu	86
Vintilă Paraschivescu	87
Cincinat Pavelescu	88
Alexandru Petroff	89
I. M. Rașcu	90
Marcel Romanescu	93
Mihail Săulescu	94
Iuliu Cezar Săvescu	97
Eugeniu Speranția	98
Alexandru Teodor Stamatiad	99
Eugeniu Ștefănescu-Est	101
Constantin T. Stoika	106
Alexandru Vițianu	107
Bibliografie selectivă	109

Respe

Alexandru Macedonski, Ștefan Petică, Dimitrie Anghel, Ion Minulescu și George Bacovia, prezintă un ansamblu de voci contrapunctice armonioase în elaborata polifonie generală care este simbolismul universal. Selecția de texte, prezentată mai jos, integrează armonios noua civilizație spirituală, cea a Cărții moderne.

ALEXANDRU MACEDONSKI

HINOV

Sfârșământuri de urne – oriunde –
lespezi de marmoră mari
sub care zac atâți legionari,
iată Hinovul; – în el s-ascunde
potopul de secolii ce-a curs.

Călcând această țărână mută,
văd ce nu vedeți voi:
umbrele-acelor eroi
ai căror urmași suntem noi;
și stând în valea tăcută,
îmi râd de ritm
și de-orice reguli îmi râd;
ritmul meu e zgomotul
ce-l fac cu zalele lor.

Îi văd... s-arată: sculatu-s-au toți
de sub pietre...
Trec –
Trec sute; iată-i: de-oțel le e coiful,
lat era romanul în spete, – ondulat
avea părul; puternic brațul.

Roma veche întregă
se-nșiră pe dinaintea mea:
Consuli,

ÎN ATELIER

„Voiesc, iubite pictor, o pânză cum n-a fost..
Să văd din întineric că iese-n pielea goală
Satana care-n mine stârnește o răscoală
Pe când zadarnic caut de el un adăpost.

Îl văd frumos și searbăd, aproape o fecioară,
Având pe-o gingășie de Bacchus indian
O frunte visătoare sub păr de-atenian
Și-n buzele-i de flăcări cutremure ce-omoară.

Fă-l dulce totdeauna ca taina unui vis
Ce-n leagănu-i de aur te-adoarme cu blândețe
Atunci când plin de viață și beat de tinerețe
Te lași pe nesimțite s-aluneci spre abis.

Sau scoate-l dimpotrivă din negura cu șoapte,
Năluca fără seamăn cu ochii scânteinzi,
Întocmai cum e-n clipa sălbaticiei izbânzi
Când sufletul mi-l soarbe în fiecare noapte.”

Și jalnica ființă, furată de-aiurare,
Când pasul și-l mai duse prin largu-atelier,
Isterica privire pe niște lănci de fier
S-opri încremenită de-a lor străfulgerare.

Apoi, din frământarea lucioasă ce zărea
Că sapă împrejurii o roșie vâltoare
Din care e ajunsă de flăcări arzătoare,
Simți că se aruncă Satana peste ea.

NOAPTEA DE DECEMVRIE

(fragment)

.....
Pierduți sunt toți robii, cu cai, cu cămile...
Sub aeru-n flăcări, zac roșii movile...
Nainte – în lături – napoi – peste tot,
Oribil palpită aceeași culoare...
E-aprins chiar pământul hrănit cu dogoare,
Iar ochii se uită zadarnic, cât pot –
Tot roșu de sânge zăresc peste tot
Sub aeru-n flăcări al lungilor zile.

Și foamea se face mai mare – mai mare,
Și, zilnic, tot cerul s-aprinde mai tare...
Bat tâmplele... – ochii sunt demoni cumpliți..

Cutremur e setea, ș-a foamei simțire
E șarpe, ducându-și a ei zvârcolire
În pântec, în sânge, în nervii-ndârjiți... –
Bat tâmplele... – ochii sunt demoni cumpliți.

Abia mai pășește cămila ce-l poartă...
Speranța, chiar dânsa, e-n suflatu-i moartă... –
Dar iată... – părere să fie, sau, ea?...
În zarea de flăcări, în zarea de sânge,
Lucește... – Emirul puterea și-o strânge... –
Chiar porțile albe le poate vedea...
E Meka! E Meka! ș-aleargă spre ea.

Spre albele ziduri, aleargă – aleargă,
Și albele ziduri, lucesc – strălucesc, –
Dar Meka începe și dânsa să meargă
Cu pasuri ce-n fundul de zări o răpesc,
Și albele ziduri, lucesc – strălucesc!

Ca gândul aleargă spre alba nălucă,
Spre poamele de-aur din visu-i ceresc...
Câmila, cât poate, grăbește să-l ducă...
Dar visu-i, nu este un vis omenesc –
Și poamele de-aur lucesc – strălucesc –
Iar alba cetate rămâne nălucă.

Rămâne nălucă, dar tot o zărește
Cu porți de topaze, cu turnuri de-argint,
Și tot către ele s-ajungă zorește,
Cu toate că știe prea bine că-l mint
Și porți de topaze, și turnuri de-argint.

Rămâne nălucă în zarea pustiei
Regina trufașă, regina magiei,
Frumoasa lui Meka – tot visul țintit,
Și vede pe-o iasmă că-i trece sub poartă...
Pe când șovăiește cămila ce-l poartă...
Și-n Meka străbate drumețul pocit,
Plecat șchiop și searbăd pe drumul cotit –
Pe când șovăiește cămila ce-l poartă...

Și moare emirul sub jarul pustiei –
Și focu-n odaie se stinge și el,
Iar lupii tot urlă pe-ninsul câmpiei,
Și frigul se face un brici de oțel...
Dar luna cea rece, ș-acea dușmănie
De lupi care urlă, – ș-acea sărăcie
Ce-alunecă zilnic spre ultima treaptă,
Sunt toate pustia din calea cea dreaptă,
Ș-acea izolare, ș-acea dezolare,
Sunt Meka cerească, sunt Meka cea mare...
Murit-a emirul sub jarul pustiei.

IMN LA SATAN

Satan, fermecător Satan, proteu ce ești ascuns în toate,
În iadul tău primesc să ard, fiindcă altfel nu se poate;
Te-ador, Satan, fiindcă tu ești zâmbet, rază și culoare,
Ești cugetări și ești simțiri, ești aur, vin, cântare, floare, –
Ești tot ce e ispititor: plasticității de corpuri goale, –
Și zbor spre cer și voluptăți ce sunt titanice răscoale...
O! singur zeu, fiindcă rău – iar răul singur este forță –
Al tău e-ntregul Univers, plecat sub sabie și tortă...